

Pisma svakoversna predmeta molimo na uredništvo uputiti.
Neprijemljiva neprimamo.

Zašto naši učitelji gorko zasluženu plaću uredno nedobivaju?

Kad žalosne tužbe učiteljske slušamo, mislili bi, da su ovo mistne okolovine, kojih izvor u obćini, jel u učitelju leži: al nije tako, ovog zla uzrok dublje stanuje. Pokušajmo ga pronaći i na vidilo izneti, da mu svaki čovik slobodno u oči pogleda.

Naši učitelji svoje plaće obično od obćina dobivaju, prije su od para novcom, i ranom plaćani, i redovno sami kupili: a sad ponajviše dobivali bi iz obćinske blagajne novce, a sa seonskog tavana ili hambara ranu. I onda i sad je tužba i to temeljita, da učitelji prvo nedobivaju u ugovorenoj svoti na ono vrime koje je odlučene, već po forinte im dile, i to toliko puti umorani su moliti, ili inadit se s blagajnikom ili knezom, dok do svojeg rodjenog truda doprti mogu.

To je već dakle narav naših pojedinih ljudi, zlo vikovno, bolest, i ako pojedinih dakle i cilih obćina, da nemiluju plaćat, i ono što je zaslužno izdavati. Kako bi lipo bilo da se u svakom slučaju, al tamo di izdatak nije pripisan, tako zausteže. Al nije sad, Bože čuvaj sad je sve drugčie. Kadgod u staro vrime tako se esapilo, otišli smo u Segedin 100 forinti, povratili smo se natrag 100 forinti, i stigli smo kući 100 forinti: dakle sav taj put stao nas je 300 forinti. Znamo, di je na jednu užinu di su viceišpana koji je jedan poso obavljeno dočekali samo na jaja 70 forinti uesapljeno.

No to su stare stvari, s tim nećemo da naše sadanje obćine okrivljivamo — samo primećemo da je ridko čuti da se subaša, svinjar, čikoš, govedar tuži da svoje nedobije jel ovaj na vrata stane pa donle živinu ne pušta a onaj litinu neizda dok se njegovo nepoloži. Ne bi l' dobro bilo učitelju na vrata stati pa dicu neizpuštati o kraju godine dok matere nebi došle i izplatile? Bože čuvaj, onda bi istom učitelj praznom šakom ostao: o koncu lita jedva je kojeg dečaka ulovit, da se kod svete mise služba vrši! Danas sutra tribaće erkvam i za to plaćat. A nebi l' nikoje matere kazale neka ih drži kad neće da pušta? Neće li to još toliko pokazati, da se mi za naše živine boljma staramo, nego za našu dicu?

Bog bi dao da nije istina, al dosta je slučajaja, da se živina čisti, još i pere, kad siroto dite od gada zakrlja, i nije malo koji misle taj konjušar zaslužio je krvavo svoje, koliko je noćiu bez sna proveo i naše dobro sačuvao.

Ravna je istina da mnogi poljodilci misle da je samo njev poso rad, a svašta drugo da je titranje. A da takog jednog poljodilca samo na dva sata metnemo u škulu da dicu uči tako bi uteko da ga više ni blizu škole ne bi doveo. Koliko ih treba moliti, samo da se koji na jedan sat osudi na izpit doći. Ovaki ljudi kad od obće blagajne i od hambare ključe dobiju, daju se moliti, da tkome otvore i ono što je zaslužio izlože. Al neka je učitelj kakog derančića se dodio, koga je brižljiva mati i po pet puti na dan izšibala, dojde kano ris, i negledajuć na dostojanstvo učitelja izgrdi, izruži ga

kano svinjara. No to hvala Bogu nije redovno, to su iznimci, kojima se staje na put po sadanjih zakoni, po kojima su škulski odbornici sirotih učitelja zvanični zakrilnici.

Na drugom mistu dakle leži ukorenjen uzrok, što učitelji plaću svoju nedobivaju. Od nikojeg vrmena zapt i steg je u svakom razredu ljudstva popuštano; zašto to neću sad da izražavam, nu kada je stega u obitelji popuštala, ko bi nju hotio u občini utrožiti? zato nerado ima tko sudiu, kneza, poglavara stroga, uredna, ta taki bi red i steg u svu občinu uvesti htio, pa bi mnogi svoje nečiste neuredne običaje prikiniti morali.

Obćeno se dakle sad pripovida da občine samo take poglavare miluju i biraju, koji na zakone i naredbe nehaju. A kad druge stvari nisu u jednoj občini u strogom redu držane, tko bi mogao čekati, da će se obći novac u blagajni zaustaviti, ta taj je ko živac da dok se makneš u mah će oteći, najskole sad kad uz ove mnogovrstne dužnosti pisarske sad ovo sad ono občini nametnu vršiti, za što triba platiti ako u proračunu i nije izmetnuto bilo. Blagajnika nepitaju, tribal posli vamo ili tamo, sad ovde triba, plati, veli, knez, i kad učitelj dojde odprave ga s tim : čekaj! Tako isto prodje i rana, jel neima nikaka reda, još i to se gdi i gdi zanemari da se od ljudi ono malo rane što bi ljudi u jesen radostno dali, neizkupi, jel ih niko nesića da donesu, pa tako siroma učitelj ni kruh nedobie.

Naravno mi u občinske poslove nikaka upliva nemamo, zato istom pitamo, nebi li bolje bilo, da se kako to u 1868. god. zakonu stoji, za škulske poslove i potrebe odlični blagajnik odbere, i on sve to pod svoju ruku uzme što se učitelja u rani i novcu tiče, pa da ovaj od vrmena do vrmena učiteljem izdaje, i občini račun polaže? Jel pravo ima onaj plemeniti učitelj koji jednom reče : tko bi imo volju gladan dicu poučavati, dicu takih roditelja — koji učitelju ne samo dotičnu čest već još i zasluženu plaću odvuku.

SVE ŠKOLSKE KNJIGE, DAKLE I VERONAUK (katekizam) ima strogo po književnih pravilah pisan biti u šokačko bunjevačkoj školi.

(Produženje.)

Ja nemogu vćrovati, da bi naši pravi šok. bunjevački od razbora učenjaci želili naš mili i mladi naraštaj razkrstiti od napredne pravilno razvijajuće književnosti. Dakako da mnogi, osobito u našoj književnosti nevještaci vele : da nam prosti narod neizvježban u novoj književnoj formi, ne da nebi razumio, nego nerado čita, t. j. neobično mu je. Nu dočim svi narodi znatno u razvoju jezika napređuju, hoćemo li samo mi šokci i bunjevci nepomično ostati pri staromu truležu? il što je još crnije : hoćemo li baš mi naš zaostavši narod, koj je baš sbog krivice naših otacah i nas, sram nas bilo! na toliko zapušten, pak još ikavštinom turati ga natrag i pričiti mu pristup k izvoru književnosti i duševna života? Sačuvaj nas Bože! Jer bi zaslužili, da nas sav slavjanski sviet

popljuje a tudjinsto nas pogazi kanoti jedan bez života i pokreta mrtvi trulež!

Nami je čeli sviet otvoren kanoti otvorena škola, gdje nas u oči svaki pokret, životni odnošaji, umni i moralni napredci ozbiljno opominju, da se razvijajući ustojno i organično imamo odlučno pohrliti k iztaknutoj svrhi 19 vjeka i odgovarati zahtěvu naprednoga duha.

Nami je dakle na polju znanosti položiti ruke na ručice književna pluga, te stupati napred označenim pravcem.

Nami je svim s poštenjem skopčana životna zadaća obrazovanost naroda nam! po kojoj samo možemo obezbiediti budućnost našega naroda, i izvojevati mu položaj na kojim se osniva blagostanje i osiguranje umnoga i materialnoga napredka. Uslěd ove istine mi nešaljemo našu detcu u školu da tamo samo mehanički nauče (pa još valjda mrtvom ikavštinom) jedinu školsku knjigu, nješto nepraktično piskarati i računati; nego buduć je škola vježbanica knjige i života, trěba da se dćtca u njoj u duševnimi moći za život svestrano izvežbaju pripravom za dćlotvorni i ustavni život; da se potlam i izvan škole po čitanju strukovnih knjigah mogu svojim mudrinami i znanostmi pomoći.

Ako dakle zbilja nosimo pri srcu narodno dobro i njegov duševni pokret; ako reko želimo označenu srećonosnu svrhu postignuti: a mi voljno i ozbiljno prigrlimo shodna sredstva, kojimi se samo može postići, a to je obća književnost!

Dakle kako školske knjige tako i „Katekizam“ ima se pisati sve u suglasju pravilna knjiž. jezika. U školi se mora učiti sve pravilno, dakle i „Katekizam.“

Indi ne ikavštinom „i“, jer je to napravnio; nego „ie je.“ Nu ako je to velik priskok te mnogim to kod nas još neide u slast, a mi još zasad držmo se sredine i uzmiemo „č“, koj je i dosad kod nas u školskih knjigah bio primljen, a mladji naraštaj sasvim se š njim upoznao i sljubio; a drugo će nam na dalje budućnost pokazati, na koliko našim zaostavšim narodom možemo uzletiti i dovinuti se višjega stupnja učevne Slovnice.

(Slidi)

Bunjevac.

KUĆNI POSLOVI.

D O P I S I.

N e m e š - M i l i t i č 15. Srpnj. Obćina Lemeška je na telečkanski brigovi od jugo-zapada nastanjena sa žitelji Bunjevci i Magjari. Prija 1848. godine koje Lemešane uza se imao, taj je u Bačkoj županii varmegjašom postao. Dika im je, što svoje votume nisu za novce prodavali; istina da se ovde mnogo vina popilo, ipak nitko nije mogao kazati, da bi ih čašom u svoje čete usnovati mogao. Rodstvo i ugled, koji je iz bogatstva, umnosti, i poštenja izrastao, mnogo je kod Lemesana važio.

Mina koja je po 1848. godini nastala, velik je na ovdašnje stanovnike upliv imala, buduć da nisu pripravljani bili ni duhovno ni materialno, da one velike daće nose — koje se po ustroju nimačkom i na Lemešane nametnule. Teško je bilo poveljsko iznimno stanje zaboraviti, i vrat novom obćem teretu podvrgnuti.

Trudan rad nemože se tako lahko ukućiti, kako bi ga po novom redu porodjene želile potreboće. Zbog toga su nikoje i bunjevačke i magjarske ovdašnje familie ovde poronule u čemu najveća krivnja spada na one bivše učene ljude koji su svakojaka sridstva upotribovali da

lemeške glasove sebi osiguraju — al se za napridak i razvoj duhovni i materialni ovdašnjih obitelji vrlo malo ili baš nimalo starali. Za oto premda su ovdašnji otcu po nagonu pokušavali svoje sinove izučiti, i te na svećenstvo i svitovno zvanje pripraviti al poklem u onima koji bi trebalo da su primerom svitlili, podpore nisu nalazili, razmirno malo se njih do zvaničnog stajališta uzpelo; već su više njih lik obraženosti samo zato uzeli, da bez truda i rada ono potroše što su im otcu stekli, što nije najmanjim povodom služilo, da su nikoji i od onih poljo-dilstvo zanemarali, koji bi svojim položajem na to baš prinudjeni bili.

A poklem onaj duh koji je sve do danas s učenim okrugom vladao, virsku božanstvenost izpod svojeg dostojanstva smatrao, ni ovde sasvim nije jalov ostao, to je naravno, da se i u nikoja lemeška srca uselio. Ipak ko lemešane u crkvi gleda mora priznati: da je njihovo vladanje plemenito — i oni koji su prisutni, vrše pobožnost po duhu kršćanskom; samo što je kod mnogih Bunjevaca i Magjara onaj duh zamukao — koji je u crkvi prošasto doba tako plemenitim glasom Boga proslavljao.

Al bilo kako mu drago, ja s moje strane tako sam uviren: da gdi se um pristolju božjem izkreno uzdiže, i gdi srce kršćansko od božje ljubavi kipi, tamo se mora jezik na krilih nabožne pisme razvijati. Ja bi dakle već i onda moro virovati, da je kod Lemešanah duh nabožnosti oslabio, ako to nebi istina bila, što nikoji kane na njih potvoriti da ih više tobože izostaju sasvim iz crkve i da dica baš veoma ne taru prag škole, što bi veoma žalostno bilo, jel to bi toliko bilo, ko vrata obraženosti prid sobom zatvoriti, i prid dojući narašćaj mrak neznanosti i tvarne i duševne prostirati, pak napridku i razvoju put pričiti.

Al ako bi se ovo sve na Lemešane samo i potvaralo, to mal ako neće živa istina biti, da se je duh hlepnosti za skupocinjem kod njih podigao. To je značaj obraženosti, ako se pučki ukus u jilu i odilu oplemenjiva, alk tomu netriba da je haljina skupa, dosta ako je ukusno skrojena, ta lemeški momci i divojke imadu već i od naravi lip struk i oblik, zašto dakle da ovaj maljaju, i tako ga naruže, i čemu da na svoju tvarnu štetu skupo plaćaju odiću? Istina da ovdašnje divojke imadu lipe ruke, košulje im su od sniga bilje, al da budu pohvaljene baš na to nije potribno, da se i ona doljnja odića tako izšije, izveze ko košulja, buduć da ona samo onda u oči upada, kada se pere. I već ako se uzglavnice, navlake sjedne strane i navezu da je nevesti kao radiljici veća dika, ako mati nije tavan i smočnicu praznila da skupi rukotvor izplati, nevidja se uzrok, zašto da se navlaka s obadva kraja veze, i tako silan budi rad, budi novac troši, kad se i tako ridko nadje tko srićan, da na takve uzglavnice glavom klone. Koliko bi koristnii taj rad po domaće bio: da takva divojka barem polutinu vrmena u tom potrošena na njivi i vršalju obavi, ako je pak plaćen bio, da je novac u prćiu uvršćen, pa da je koje jutro zemlje za taj zakupljeno.

Mislim da se mladež lemeška neće za uvridjenu baći, ako je pohvalim da je lipa al i skupa ukusa, i ako rodoljubsku želju izjavim da nauke pomnjivo slušaju, u kojima mislim, da ih na izkrenu pobožnost na neumorni rad, i na smotrenu štedljivost navadjaju. A ta milost božja sigurno će oblit mladjana srca, ako starci i starke u poslone dneve neće se samo izprid kuće tamo amo

privijati, već za svoju strogu dužnost smatrat, da barom oni, koji nisu nogama klonuli, i u poslone dneve u crkvu dolazili, i svetoj misi prisustovali budu. Job je svako jutro žrtvu prikazivao za svoje sinove i kćeri, dočim su se ovi svitom zabavljali: i mi starii neka svaki dan sa svećenikom bezkrvno najsveće posvetilište vrhovnom prikazujemo, dok naši mladji radom se trude, da se tako kruh i odilo nabavi i blagoslovi.

Zao mi je što je više njih Lemešanah veći dio svojeg truda ovogodišnjeg izgubilo — jel pramen krupnog leđa jednim dilom njihovog atara je naišao, i nadu im u zemlju utukao. Stari Rodoljub.

Čonoplja 18. Srpnja. Gornja Bačka ima krasan položaj na jednoj ravnoj visini, koja je s peštanske strane ograničena hildskih a s poldnevja telečkanskih brigovi. Na ovih leži selo Čonoplja, u kom stanuju Bunjevci s Magjari i Nimci u jednakom broju podiljeni. Srećna obćina, jel posiduje atar u svem prostoru plodan, koji se stranom pruža po ravnoj visini, a stranom razkriljiva po rodnoj nizini. Tamo i ovde selo obkoljava pašnjak, na kom se svake vrsti stoka izdovoljava. Istina da se ovde pastiri ne razveseljavaju pismom letućih ptica, buduć da ove nenalaze drveta na kojima bi gnjizda svoja zavijale, i u hladu opočivale; ipak ovih glas naknadjivaju neizbrojeni čoporovi gusaka, koji se iz daleka bile kano labudovi, umnožavajuć radost brižljivih matera koje pripravljaју mekani krevet čekanim zetovma neznajući, da će ovaj više njih tvrdom cigljom mračne tamnice zaminiti, i njihove supruge u tamnoj žalosti ostaviti.

Ono moje srce koje veselo podskakuće, kad je razumilo, da je naše bunjevačko slavno pleme u kojoj obćini od starina nastanjeno, veoma se žalostilo — kad je čulo, da su ovdašnji Bunjevci obilježeni kano ljudi koji su granice čudorednosti pristupili. Žalostno je kada se jedna obćina o razuzdanosti vladanja oglasi.

O tom ne dvojim, da je veća strana Bunjevaca i dostojna one hvale koju je Bunjevaca mirno vladanje ovom plemenu u drugima steklo; al žali bože nikoje obćine tako su nesrećne, da sbog nemarnosti roditeljah, ili sbog zvaničnih pogrišakah duhovnih i svitovnih starešinah, jedna četa mladićah s odiviaćenim srcem, i zamračenim umom odraste: i ova razuzdana četa vinom razgrijana počinjava svakojaka zla dila, pak za kratka vrmena sve bunjevačko pleme u zao glas donese.

Ista sudbina je Bunjevce čonopljanske stigla, koji sad moraju nositi ruglo da su bisni kavgažie i zlotvorni tati; al kako nebi, kad se mnoge kradnje u okolišu vršene do čonopljanah dovijaju i ridko se sgadja: da se o svetkvinah kada mladež više mijane, nego nauke pohadja, bisna kavga nezametne, bricama kano grablježivi zviru jedan drugog napadaju, i više puta smrtno rane zadaju. Nikidan dva se od strica brata zaratili i s nožovi jedan drugog izboli. Rugota po Bunjevce, i grozota po roditelje. Nije dosta što moraju svoje sinove pod vojničko oružje slati, gdi će se mnogi od njih usmrtiti, i za prosiake raniti, već moraju svake nedilje štrepiti, da će im valjada sina iz društva mladjana, krvljom oblivena kući doneti, dakle u nedilju, kada bi trebalo Boga slaviti kada bi valjalo da se mladež posli proslavlja božjeg mirno veseli, i na koji čas velike brige roditelja s čela odtira, bisnilom svojim još veće im zadaje.

Ako se Čonopljani neosviste, i nauku evangeos-

kom nepovrate, pak usmrćeni zapt u mladeži neuskriše, skoro će dostignit one občine žalostni glas, priko koje pošten čovik nije se usudio s koli prići, jel se pogibelji izvrgao da će se dica grudvam i kamenjem na njega bacati, a odrasli i batinom vućiti. Razuzdani mladići, koji su taki vitezovi u srid mirna sela neka idju u vojnike i neka se u ratu pokažu da su junaci. To je zviriska bisnoća, kad jednog više njih napadnu, ili zasidom jedan drugog prisile; to je divijačina i surovost pogana a ne junaćstvo, takvi bi zaslužili, da ih na galie metnu i u one morske otoke odnesu, gdi se imadu ne s ljudma, već sa zviradima družiti.

Dok se ovakva razuzdanost neuzapti, donle nije fajde čekati, da Conopljani uvide, da bi po njih koristnie bilo — poput drugih obćinah s bivšim spajilukom se o pašnjaku sporazumljeno urediti, nego se u proces upuštati, koji će sigurno njihovim troškom žep prokatora, odvitnika napunit, a njima misto 8—10 jutara od pašnjaka 4—6 u dilo doneti. Jel ako bi mudrii o tom i osviđoćeni bili nesmiju svoje razborito mnienje razprostranjati jel ih razuzdani svojom bisnoćom u nepristanom strahu zadržavaju.

Conoplani, punite sobom i sa svojom dicom crkvu i škulu! otvorite um i srce nauku koji se tamo podiljiva, pak će te vidit, da će sunce mira i ljubavi vrhu vaše občine ograničiti, što ako neuzčinili budete, vaša će občina i u buduće obstojati al će se misto Bunjevacah i Magjarah izprazniti, jel kako brižljivi poljodilac koreni trnje i palamudu iz svoje njive, tako Bog ono pleme koje se od njeg odtudji i zlu pridruži, dozvoli, da ga ono isto zlo koje diluje lagano izcidi da mu usahne životni tok u tilu, i izčežne duh koji mudrošću razsvitljiva pamet, i ljubavom nadahnjiva srce, pak izamre pleme.

Stari Rodoljub.

R A Z N E V I S T I.

— Nimački listovi, a osobito berlinski bave se o potpunom ujedinjenju velike Nimačke. Pišu, da su južno nimački vojnici spojeni sa svojim siveronimačkim drugovima toli čvrstom duševnom svezom, da ih neće nikakva sila prinukati, da se spoje s kojim god neprijateljem Nimačke. Još i to se progovara, da je bavarski kralj pvipravan odreći se niki ustanova u versaljskom ugovoru, kojima se Bavarskoj osigurava u nimačkoj državi niko iznimno stanje, pa da namirava skolopiti sa carem vojni ugovor, kakav postoji već izmedju Pruske i Saske. Sva je prilika, da su se pruski kraljević i bavarski kralj ovih dana u Monakovu prigodom svečanoga ulaza nimačkih četa u tom sporazumili. Ako se ova vist obistini, to bi Nimačka bila već pod upravom Pruske u vojničkom pogledu sasvim ujedinjena. — Drugi nimački listovi opet se jako opiru popovštini. Kažu, da je težnja popovštine upravljena proti narodnom ujedinjenju Nimačke.

— Tijer u francuskom zakonodavaom tilu je svečano izrazio, da on papi ono pismo što su javni listovi njemu pripisivali nije pisao.

— 19-og Srpnja završile su delegacije svoje zsidanje.

— Konferencija radi prikljućenja austro-ugarskih željeznica sa srpsko-turskima sastala se je u Beču 17-og o. m. i dovršila je svoje rasprave 19-og. Kod

toga dogovaranja radilo se ponajprija o tom, da se osiguranjem priključka bosanske pruge uz austro-ugarske pruge kod Novoga ujedno zajamči i dogradjenje srpske grane ove velike medju narodne trgovačke željeznice.

— Poljaci, koji se u Parizu zadržavaju, upravili su jedan spomenopis na francusko zakonodavno tilo, u kojim očitovaju, da ako je i mnogo bilo Poljaka, koji su u pariškom ustanku učesvovali, oni su ipak zaslužili poštivanje francuskog naroda. Jadni poljski narod nikako neće da izgubi poštivanje francuskog naroda, u komu se još jednako nada za svoju lipšu budućnost.

— U Americi, koja je tako proglašena ko da je u njoj svaka sloboda u najvećoj miri osigurana, skoro se krvna dila zbila medju slidbenici kalvinske i katoličke vire. Na našu veliku žalost moramo pripoznati, da su katolici kavgu započeli.

— Novorodjenomu sinu crnogorskoga kneza kumovao je na kršćenju ruski car, a zastupao ga je knez Dolgoruki, koji je došao na Cetinju u pratnji dvajuh ruskih oficira. Kršćenju prisustvovali su konsuli iz Skadra i Dubrovnika. Mladomu knezu ime je Petar Petrović. Car ruski je brzojavom čestitao knezu najsrdaćnije, i raduje se što mu je Bog sina darovao.

— Divojka Eufrosina Brac, koja je već od dužeg vrime na putovala po svitu i svakog divila po vren-giji u užasnoj visini igrajući, na poslitku je svojom čudnom umitnošću stradala. U Aradu 22-og Srpnja raskinuvši se pod njom vren-gija, ona se strmoglavi i listom umre.

TRGOVINA I OBRTNOST.

Cinjenik peštanski 22-og Srpnja. Vune cina izčešljane iz Bača 108—116 fr., banatska iste vrsti 107—108 fr., bačvanska iste vrsti 93—98 fr., vitoroških (magjarskih) biraka 65—68 fr., sridnjo fina suknarska 114—122 fr. — Svinji 27—28½ n. — Mast sa sudom 33½—33¾ fr. — Slanina 31—32 fr. — Šljive u sudu 12 fr. — Pekmez 9½ fr. — Grah krupan bili 3—4 fr., sitan 4½ fr. — Grašak 6—7 fr. — Sočivo 3½—5 fr. Paprika 14½ fr.

CINA RANE. Pešta, 22-og Srpnja. Čisto žito banatsko: 83 fnt. 5 fr. 40—50 nov. 87 fnt. 6 fr. 5—15 n.; — visansko, peštansko, stol.-biogr.: 83 fnt. 5 fr. 45—55 n. 87 fnt. 6 fr. 5—15 n.; — bačvansko: 83 fnt. 5 fr. 40—50 nov. 86 fnt. 5 fr. 90 n. — 6 fr. — Raž 78—79 fnt. 3 fr. 35—40 n. — Ječam 68—70 fnt. 2 fr. 90 n. — 3 fr. 40 n. — Zob 43—45 fnt. 3 fr. 57—66 n. — Kukuruz, požunac 82 fnt. 3 fr. 60—70 nov. — Proja 82 fnt. 2 fr. 95 n. — Uzimajuć fnt. polag djumr. maže.

Baja, 22-og Srpnja. Čisto žito: 83 fnt. 5 fr. 60 n. Napolica 78 fnt. 3 fr. 60 n. — Raž 76 fnt. 2 fr. 67 n. — Ječam 66 fnt. 2 fr. — n. — Zob 44 fnt. 1 fr. 80 n. — Kukuruz 90 fnt. 3 fr. 20 nov., sve po požunac.

Visina vode dunavske.

Pešta 24-og Srpnja 10' 11" nad 0. Požun 24-og Srpnja 9' 11" nad 0.

Poruke uredništva.

Srim: C. Primate našu toplu hvalu za vašu pomnjivost. Da takih mnogo imamo prijatelja kao vi, nikad nam ne bi duh klonuo. — Futok: L. K. Budite zdravi! — Temišvar: M. Vrmenom. — Bajmak: G. M. Mi potpunih brojeva već nemamo.